

הסיפור שלי

סיפור מעורר השראה
לשולחן השבת

פילנתרופ בן שמונה

מר מרטי ג'יקובס

חמי, ר' יענקל כץ, היה אדם מיוחד במינו, שזכה לקשר מיוחד במינו עם הרבי. למעשה, הקשר החל עם אדמו"ר הריי"צ, כאשר חמי עוד היה ילד צעיר, והתגורר בשיקגו, אילינוי.

הוא סיפר לי שבתור ילד הוא לא אהב ללכת לבית הכנסת עם אביו. אביו היה נצר למשפחה חב"דית, ואף נהג ללבוש מעיל שחור ארוך וגידל זקן מלא, אך לא החשיב את עצמו לחסיד. למעשה, הוא לא ממש חיבב את החסידים, ליתר דיוק, הוא לא חיבב את השקפת העולם החסידית. אך בנו הצעיר יענקל, דווקא נמשך מאוד לחסידים ולאורח החיים החסידי, ולכן הוא לא חש בנוח בבית הכנסת שבו התפלל אביו, ושמרבית המתפללים בו חלקו גישה דומה לזו של אביו כלפי החסידים והחסידות.

יום אחד נכנס יענקל הצעיר, שבשעתו היה בסך הכל בן שבע, לבית כנסת שבו התפללו בנוסח האר"י ז"ל, כמנהג חב"ד - והתפילה מצאה חן בעיניו. באותו בית כנסת הוא גם שמע לראשונה על אדמו"ר הריי"צ, שבאותן שנים עוד התגורר בריגה שבלטביה. בגיל שמונה כבר החל לשלוח מכתבים אל אדמו"ר הריי"צ באירופה, אליהם נהג לצרף סכומי כסף קטנים שהיו ברשותו, ואדמו"ר הריי"צ טרח להשיב בעצמו על מכתביו. באותן שנים, סיפר לימים, החל לגלות עניין רב בחב"ד.

אולם, רק בשנת תר"צ (1930), זכה סוף סוף לפגוש את אדמו"ר הריי"צ כאשר שהה בשיקגו במהלך ביקורו בארצות הברית באותה שנה. אחרי שאדמו"ר הריי"צ היגר לארצות הברית בשנת ת"ש (1940) וקבע את מושבו בניו יורק, הלך והתהדק הקשר בין חמי ובינו, ובהמשך גם עם הרבי - חתנו וממשיך דרכו.

על פי רוב, אדמו"ר אינו שומע הרבה בשורות טובות; חסידיו פונים אליו בדרך כלל כשמתעוררות בעיות. הרבי התבטא פעם בפני חמי, "אני רבי של צרות". כשמישהו

ר' יענקל כץ נושא דברים במהלך כינוס צעירי אגודת חב"ד שהתקיים ב-770 בחודש תשרי תשל"ח.

במצוקה, אני שומע על מצוקתו; כשיש בשורות טובות, רק לעתים רחוקות אני שומע על כך". לכן, חמי סבר שאחד הדברים המוטלים עליו הוא לשמח את הרבי בבשורות טובות.

עבור חמי הם לא היו רק אדמו"רים; הוא ראה בהם ידידים. אדמו"ר הריי"צ התבטא בעצמו באופן דומה: היו לו חסידים רבים, אך ביענקל כץ הוא ראה חבר - "ידידי", בלשונו.

הוא גם היה אחד התומכים הראשונים והמשמעותיים של תנועת חב"ד בארצות הברית, לא רק בתור ילד בן שמונה ששולח דמי כיס, והוא המשיך בכך לאורך כל משך ימי חייו. לאחר פטירתו, נודע לנו שכאשר אדמו"ר הריי"צ הגיע להשתקע בארצות הברית, חמי מסר לידי פנקס המחאות לשימוש, כאשר כל המחאות שבפנקס חתומות ושורת הסכום ריקה. אפילו משפחתו הקרובה לא הייתה מודעת לכך - הוא נמנע לגמרי מכל דיבור על הצדקה שתתרום.

«

לציון שבועים שנה למנהיגותו של הרבי, יתמקדו פרסומי JEM בכל שבוע באחד מהמאורעות, הרעיונות או האישים הקשורים לחייו של הרבי.

מאורעות.
רעיונות. אישים.

הטהרה, ותציין במכתבך שתרומתך ניתנת בשותפות עם הרבי מליובאוויטש".

כמובן שמילאתי אחר בקשתו. כתבתי מכתב באנגלית בנוגע לתרומתי למקווה הטהרה החדש של קהילת טוקיו, וביקשתי שיציגו את המכתב במקום שיהיה גלוי לעין כל. כאשר שבתי לבית הכנסת ביום ראשון או שני, ראיתי שהמכתב אכן נתלה על לוח המודעות.

אחרי שחזרתי הביתה לא הקדשתי מחשבה רבה לעניין, אך כעבור כמה חודשים קיבלתי לפתע שיחת טלפון במשרדי שבשושינגטון הברירה, שהיה ממוקם אז על שדרת פנסילבניה, לא רחוק מהבית הלבן. בצדו השני של הקו היה מישהו שהסביר שהוא נמצא כרגע בעיר, וזה עתה סיים פגישה בבית הלבן. הוא אמר שהוא מעוניין לפגוש אותי, והסביר, "הרבי חייב לך כסף".

כשהגיע אל משרדי, הושיט לי שטר של מאה דולר, והסביר, "הרבי אמר שתרמת צדקה בטוקיו, ושזה החלק שלו".

כך קרה שפעם אחת נתתי צדקה בשותפות עם הרבי מליובאוויטש. אינני יודע איזו השפעה בדיוק היה למכתב שכתבתי על פי בקשת הרבי, אך למיטב הבנתי כיום יש מקווה טהרה בטוקיו.

מר מרטי ג'ייקובס הוא עורך דין המתגורר בבל הרבור, פלורידה. הוא רואיין בחודש סיון, תשע"ב (2012).

מוזכר ומופץ באה"ק ע"י צעירי אגודת חב"ד / המרכז לעזרי שליחות ט"ל 1777-373-03

לזכות אבינו היקר הרב יעקב של' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויובבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

◀ תשמ"ז (1987) — בהמשך להוראתו שכל ילד וילדה יהפכו את חדרם הפרטי ל"מקדש מעט", שבו יעסקו בשלושת העמודים שעליהם "העולם עומד" - תורה, עבודה וגמילות חסדים, קרא הרבי לכל הילדים שיביאו ל-770 את קופת הצדקה האישית שהציבו ב"מקדש מעט" הפרטי שלהם. באותו בוקר אכן הגיעו ל-770 מאות ילדים עם קופות הצדקה שלהם, ובמשך כשלוש שעות עמד הרבי וחילק מטבע של חמש סנט לכל ילד וילדה כדי לשים בקופתם האישית. א' באדר

ההקדשות שלכם מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

אולם, זמן קצר לפני פטירתו הוא ביקש לגלות לי דבר מה. הוא סיפר שבשנת ת"ש (1940), קיבל שיחת טלפון מאדמו"ר הריי"צ שביקש ממנו לתרום סכום כסף מסוים. מבלי להתעניין אפילו לשם מה מיועד הכסף, הוא ביצע מיד העברה בנקאית על מלוא הסכום שבו נקב אדמו"ר הריי"צ.

לקראת החגים שחלו אחר כך, הוא נסע לנוי יורק כדי לבלות את החג במחיצת אדמו"ר הריי"צ, שבינתיים קבע את מושבו ואת בית מדרשו בבניין החדש שנרכש בשדרת איסטון פארקוויי מספר 770. "זהו הבניין שלך", אמר לו אדמו"ר הריי"צ. "הוא נרכש בתרומתך!". איני יודע באיזה סכום היה מדובר, אולם אותה העברה בנקאית מימנה לפחות חלק מרכישת 770.

אך מעבר לכך, חמי לא דיבר עם איש על התרומות שנתן. הוא לא ביקש דבר בתמורה לצדקה שתרם, ואמר, "בלי בניינים עם שם, בלי שלטים, בלי ערביהוקרה, בלי הנצחות". הצדקה שלו לא הייתה זקוקה להכרה מיוחדת; היא הייתה מציאות כשלעצמה.

גם לי היו כמה חוויות אישיות עם הרבי, ובכללן גם אחת שקשורה לצדקה. בשנות תש"ל (1970) ביקרתי ביפן לרגל עסקיי, וחמי ככל הנראה הזכיר עובדה זו בפני הרבי. לפני כניסת השבת, קיבלתי שיחת טלפון בחדר המלון שבו התארחתי. על הקו היה הרב בערל ליווי, ראש מערכת הכשרות או.קיי.

"מדבר בערל ליווי", אמר כשהרמתי את השפופרת, "האם אתה יודע מי אני?"

"כן, אני יודע", השבתי. נפגשנו קצרות בעבר.

"אני נמצא בפיליפינים בעניינים הקשורים לכשרות, ואשהה כאן גם בשבת", פתח הרב ליווי את דבריו, לפני שהגיע אל הנקודה. "הרבי ביקש שאצור עמך קשר - הוא מאוד מודאג. הקהילה היהודית בטוקיו מתכננת לבנות בית כנסת חדש, ובין החברים שוררת אי-הסכמה סביב השאלה האם לכלול במבנה החדש גם מקווה טהרה.

הרבי יודע שאתה נמצא בטוקיו, ושככל הנראה תבקר בבית הכנסת בשבת. סביר להניח שיכבדו אותך בעלייה לתורה, ושאחריה תרים תרומה לבית הכנסת, כנהוג. הרבי אמר שברצונו להיות שותף איתך בצדקה זו. הוא מבקש שתבהיר שתרומתך מיועדת לטובת המקווה החדש, וכן שתכתוב לקהילה מכתב הסבר על חשיבות מצוות

אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו חובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

MY ENCOUNTER with the REBBE

בסיוע חברי

THE JEM FOUNDATION

ואתה תצוה... להעלות נר תמיד